

I LO im. T. Kościuszki w Myślenicach

rok szkolny:	2017 / 2018
imię i nazwisko nauczyciela:	<i>Sylwia Faracik. Joanna Kazanecka, Beata Strzelec,</i>
zajęcia edukacyjne:	Historia i społeczeństwo
klasa / wymiar godzin:	Druga, trzecia 2 godzina tygodniowo zakres podstawowy

1. PLAN TREŚCI PROGRAMOWYCH

Treści nauczania wynikają z podstawy programowej określonej przez MEN dla przedmiotu historia i społeczeństwo realizowanego na IV etapie edukacyjnym na poziomie podstawowym. Nauczyciel realizuje minimum 4 wątki spośród tych, które znajdują się w podstawie programowej, w tym obowiązkowo wątek „Ojczysty Panteon i ojczyste spory”. Dwa wątki wybierane są w porozumieniu z uczniami i zgodnie z ich zainteresowaniami. Biorąc pod uwagę możliwości intelektualne uczniów w danej klasie nauczyciel może rozszerzyć materiał nauczania o treści dodatkowe.

Wątek 1. Europa i świat

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Idee jedności świata, jedności Europy wobec różnorodności kultur	-
2	Świat śródziemnomorski- obszar przenikania się kultur starożytnych	A.1.2
3	Imperium Romanum- uniwersalne państwo starożytności	A.1.1
4	Cywilizacja europejska a cywilizacja islamu	B.1.1
5	Trzy wielkie religie na granicach Europy	B.1.2
6	Co jest za horyzontem, czyli o ekspansji terytorialnej Europejczyków	C.1.1
7	Ludzie z żelaza na drewnianych okrętach- czyli o podróżnikach późnego średniowiecza i wczesnej nowożytności	C.1.2
8	Od podziwu do grozy czyli o konfrontacji Europy z Dalekim Wschodem	D.1.1
9	„Wielkie brzemię białych ludzi” czy nieludzka niewola reszty świata?	D.1.2
10	Wuj Sam i stara Europa	E.1.1
11	Jak przysłowiową „miską ryżu” świat zachodni sam się pokonuje	E.1.2

Wątek 2. Język, komunikacja, media

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Rola języka łacińskiego i greckiego w kulturze śródziemnomorskiej	A.2.1
2	Łacina język martwy?	A.2.2
3	Grupy językowe w Europie. Językowe dziedzictwo Europy	B.2.1
4	Katedra gotycka- symbol średniowiecza	B.2.2
5	Kiedy pojawił się druk? Czy prasa drukarska zrewolucjonizowała czytelnictwo?	C.2.1
6	Media w czasach nowożytnych	C.2.2
7	Kultura masowa XIX wieku- dobrodziejstwo czy przekleństwo	D.2.1
8	Jak przekazywano informację w XIX wieku?	D.2.2
9	Czy już jesteśmy społeczeństwem informacyjnym?	E.2.1
10	Czy reklamy mają wpływ na nasze życie?	E.2.2

Wątek 3. Kobieta i mężczyzna, rodzina

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Miłość w namiotach patriarchów	A.3.1
2	Trudne zawody- żona filozofa i żona cesarza	A.3.2
3	W różnym ogrodzie, przy pieśniach trubadurów...	B.3.1
4	Od sierotki Marysi do Silnego czyli jak być dzieckiem dawniej i dziś	B.3.2
5	„Sarmaty portret własny”	C.3.1
6	W wojażach i kolegium jezuitów- czyli kształcenie młodego pokolenia w epoce nowożytnej Rzeczypospolitej	C.3.2
7	„Polacy to naród niepoprawnych romantyków”	D.3.1
8	Kobieta epoki przemysłowej	D.3.2
9	Od sufrażystek do kobiet wyzwolonych	E.3.1
10	Rodzina- czy zjawisko zagrożone?	E.3.2

Wątek 4. Nauka

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Grecka zdolność do abstrakcji i jej konsekwencje	A.4.1
2	Dlaczego nauki nazywamy dziś po grecku?	A.4.2
3	Dziecko średniowiecza- uniwersytet	B.4.1
4	Naukowa instytucja średniowiecza która przetrwała dziejowe burze	B.4.2
5	Być akademikiem to brzmi dumnie...	C.4.1
6	Co mają nam do zaoferowania ludzkie oświecenia?	C.4.2
7	Postęp rozwiąże wszystkie problemy	D.4.1
8	Ten „genialny bezbożnik” Darwin	D.4.2
9	Jak naprawdę rozwija się społeczeństwo?	E.4.1
10	Czy nauka dziś nie budzi wątpliwości?	E.4.2

Wątek 5. Swojskość i obcość

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	„barbarzyńcy nie nadają się czasem nawet na niewolników”	A.5.1
2	„Albowiem Hellenowie walczyli w porządku i szyku, a barbarzyńcy [...] bynajmniej nie działali planowo	A.5.2
3	W getcie, za granicą, na stosie	B.5.1
4	W obronie Grobu Chrystusa (także przed obcymi)	B.5.2
5	Czy Afrykanie mają duszę?	C.5.1
6	Tolerancyjny jak Voltaire czy jak Marcuse?	C.5.2
7	Być jak Piętaszek	D.5.1
8	Dlaczego nikt nie chce być Kalim z „W pustyni i w puszczy”?	D.5.2
9	Na Śląsku i na Wołyniu, czyli tygiel narodowościowy II RP	E.5.1
10	Multikulturowy tygiel	E.5.2

Wątek 6. Gospodarka

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Gospodarze i ekonomiści	-
2	Jak się wymieniać- aktualny do dzisiaj dylemat starożytnych	A.6.1
3	Paskudny wynalazek Fenicjan- pieniądz i jego dzieje	A.6.2
4	Czym jest gospodarka towarowo-pięniężna	B.6.1
5	Bez kredytu ani rusz!	B.6.1
6	Czy bogaty może pójść do Nieba? Czyli o dylematach moralnych wynikających z religii i kultury	B.6.2
7	Rodzi się kapitalizm- w banku i na giełdzie!	C.6.1
8	Handel, produkcja, dualizm	C.6.2
9	Źródła europejskiej potęgi gospodarczej	C.6.2
10	Rewolucja przemysłowa i kapitalizm	D.6.1
11	Społeczne skutki XIX- wiecznego kapitalizmu	D.6.1
12	Wielcy teoretycy kapitalizmu. Od Adama Smitha do von Hayeka	D.6.2
13	Myśl socjalistyczna i pokrewna	D.6.2
14	Marksizm w praktyce- ekonomiczne konsekwencje realnego socjalizmu	E.6.1
15	Czym jest państwo opiekuńcze?	E.6.2
16	Czy państwo opiekuńcze jest sprawiedliwe?	E.6.2

Wątek 7. Rządzący i rządzeni

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Obywatel i obywatelstwo w czasach starożytnych Aten. Obywatel Aten, kto to taki?	A.7.1
2	Civis Romanus- wzór obywatela w republice rzymskiej	A.7.1

3	Obywatel dzisiaj a czasach starożytnych	A.7.2
4	Społeczeństwo modlących się, pracujących, broniących pozostałych	B.7.1
5	Od monarchii patrymonialnej do monarchii stanowej	B.7.1
6	Dwie wizje sprawowania władzy- papieżstwo a cesarstwo. Miecz czy pastorał?	B.7.1
7	Miasta i mieszczenie w średniowieczu	B.7.1
8	Szlachta obywatele Rzeczypospolitej szlacheckiej	C.7.1
9	Relikty świata feudalnego w późniejszych epokach	B.7.2
10	Polski parlamentaryzm w Rzeczypospolitej Obojga Narodów	C.7.1
11	Czy w Rzeczypospolitej była demokracja? Demokracja szlachecka- demokracja czy anarchia?	C.7.2
12	Rewolucja czy ewolucja jaka droga do demokracji?	D.7.1
13	Czy rewolucja to droga do demokracji czy totalitaryzmu?	D.7.1
14	Ruch anarchistyczny	D.7.2
15	Opozycja polityczna w Polsce	E.7.1
16	Utopia i antyutopia	E.6.1

Wątek 8. Wojna i wojskowość

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Wojny i konflikty	-
2	Starożytność- wojny strategów i rozgrywki taktyków	A.8.1
3	Aleksander III Wielki- grecka sztuka wojenna w praktyce	A.8.1
4	Juliusz Cezar- wielki wódz czy propagandzista?	A.8.1
5	Hegemonia Rzymu	A.8.2
6	Etos rycerski	B.8.1
7	Koncepcje wojny sprawiedliwej i niesprawiedliwej w średniowieczu	B.8.2
8	Wojny o religię w nowożytnej Europie	C.8.1
9	Wybrane sylwetki wodzów i ich strategia z okresu Rzeczypospolitej przedrozbiorowej	C.8.2
10	Charakterystyka strategii Napoleona	D.8.1
11	Pomysły na światowy ład	D.8.2
12	Prawo międzynarodowe o wojnie	E.8.1
13	Wobec groźby globalnej zagłady	E.8.2

Wątek 9. Ojczyści Panteon i ojczyście spory

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Antyczni herosi	A.9.2
2	Wzór obywatela	A.9.2
3	Powstanie państwa polskiego od Mieszka I do Bolesława Krzywoustego	B.9.1
4	Od rozbitcia dzielnicowego do zjednoczonego państwa polskiego	B.9.1
5	Rola kościoła w budowaniu państwa polskiego	B.9.2

6	Rzeczpospolita szlachecka na tle nowożytnej Europy	C.9.1
7	Kto winien?- przyczyny upadku Rzeczypospolitej	C.9.2
8	Insurekcja kościuszkowska	D.9.1
9	Bić się czy nie bić? Od powstania listopadowego do powstania styczniowego	D.9.1
10	Realizm polityczny w II połowie XIX wieku	D.9.2
11	Piłsudski czy Dmowski?- dwie wizje niepodległości	E.9.1
12	Walki o niepodległość Polski w latach 1918-1921	E,9,1
13	Walka o niezależność Polski w latach 1944-1945	E.9.1
14	Społeczeństwo polskie wobec okupantów w okresie II wojny światowej	E.9.1
15	Pod stalinowską dominacją	E.9.2
16	Polskie drogi do wolności	E.9.2
17	Kościół katolicki wobec komunizmu	E.9.2
18	Transformacja ustrojowa i społeczna po 1989 roku	E.9.1

2. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Niżej przedstawione wymagania należy traktować łącznie. Do wymagań na wyższą ocenę zawsze należy dołączyć wymagania na niższą ocenę

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej
- mimo wyraźnych braków w wiedzy potrafi przy pomocy nauczyciela odtworzyć wiadomości istotne dla dalszego kształcenia;
- wykazuje się niewielką znajomością faktografii i terminologii oraz w bardzo ograniczonym zakresie i z licznymi błędami lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni;
- z pomocą nauczyciela formułuje powierzchowne wnioski i oceny;
- pracując w zespole, wykonuje tylko część powierzonych mu zadań;
- niechętnie angażuje się w pracę grupy, odrywając się od powierzonych zadań i nie przestrzegając zasad współpracy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;
- w ograniczonym zakresie i z błędami posługuje się faktografią i terminologią oraz lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega zasadnicze zależności przyczynowo–skutkowe;
- w niewielkim zakresie i w pełni poprawnie wnioskuje i ocenia wydarzenia, zjawiska i procesy;
- pracując w zespole, stara się wykonać polecenia na czas, ale czyni to powierzchownie i niestarannie;
- wykazuje aktywność pod wpływem perswazji innych członków grupy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który

- ma wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach
- w zasadzie poprawnie stosuje pojęcia i terminy oraz umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- w sposób powierzchowny dostrzega związki i zależności między faktami i wydarzeniami oraz dokonuje analizy i syntezy omawianych zjawisk i procesów;
- potrafi logicznie, ale nie w pełni samodzielnie, formułować oceny i wnioski;
- interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w sposób odtwórczy;
- stara się być aktywnym na zajęciach;

- podejmuje się stawianych przed nim zadań i poprawnie się z nich wywiązuje;
- pracując w zespole, koncentruje się na wyznaczonych zadaniach, wykonuje je terminowo i z należytą starannością;
- zwykle szanuje poglądy i zdanie innych i jest zdolny do kompromisu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami ujętymi w podstawie programowej,
- bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią
- swobodnie lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- w sposób pełny, rzetelny i wnikliwy analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy oraz podejmuje próby samodzielnego oceniania i wnioskowania;
- umiejętnie stosuje argumentację i doszukuje się analogii w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów;
- samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia i pogłębienia swojej wiedzy;
- sumiennie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, także dodatkowych;
- pracując w zespole, konsekwentnie wykonuje polecenia i pełni funkcję lidera, przypominając innym członkom grupy o zadaniach do wykonania oraz wspierając ich wysiłki;
- wnosi pozytywny wkład w pracę zespołu poprzez przestrzeganie zasad współpracy i okazywanie szacunku kolegom i ich pomysłom.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który

- w pełnym stopniu opanował wymagania określone w podstawie programowej, a jego wiedza i umiejętności wykraczają poza te wymagania;
- swobodnie i poprawnie operuje faktografią i terminologią, wraz z treściami znacznie wykraczającymi poza program nauczania;
- trafnie sytuuje i synchronizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega związki i zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia (polityka, społeczeństwo, gospodarka, kultura);
- wykazuje się samodzielnością i wnikliwością w selekcjonowaniu i interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów;
- prezentuje problemy, procesy i zjawiska w szerokim kontekście;
- potrafi samodzielnie formułować wnioski, porównywać i oceniać postaci, zjawiska i wydarzenia;
- w sposób przemyślany i wskazujący na rozumienie problemu prezentuje i uzasadnia swoje stanowisko;
- potrafi odnieść się krytycznie do ocen i opinii innych ludzi;
- samodzielnie i w przemyślany sposób integruje wiedzę i umiejętności z różnych źródeł.
- startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach osiągając sukcesy na szczeblu okręgowym i centralnych

3. DOSTAWOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA DO INDYWIDUALNYCH PSYCHOFIZYCZNYCH I EDUKACYJNYCH POTRZEB UCZNI

Nauczyciel pracując z uczniami u których stwierdzono dysfunkcje, uwzględnia je w procesie nauczania i ustalania ocen

DYSLEKSJA

- w pracach pisemnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie uwzględnia się niektórych błędów kompozycyjnych, zmienionej kolejności liter w wyrazach, opuszczonego początku lub końca wyrazu, w stawionych i opuszczonych liter w wyrazie, przekreślonych pojęć, przestawianie kolejności cyfr w datach (należy wyjaśnić te nieścisłości podczas oddawania sprawdzianu);
- na bieżąco informuje się ucznia/ rodzica o postępach dokonywanych przez niego
- systematycznie motywuje się ucznia do wysiłku i chwali nawet najmniejsze sukcesy
- umożliwia się uczniowi udzielenie odpowiedzi ustnych w miejscu prac pisemnych;
- nauczyciel pomaga uczniowi w korzystaniu z mapy w sytuacji, gdy jego dysfunkcja utrudnia mu korzystanie z map;

DYSGRAFIA

- nie oceniania się formy graficznej pracy;
- w przypadku niemożności odczytania zapisów ucznia umożliwia się mu ustne dopowiedzenie niezrozumiałych fragmentów.

DYSORTOGRAFIA

- nie uwzględnia się w ocenie poprawności ortograficznej;
- taktownie zwraca się uczniowi uwagi na popełniane błędy ortograficzne i wskazuje na poprawną formę.

DYSKALKULIA

- udzielanie pomocy w analizie źródeł statystycznych, w korzystaniu z map i rozwiązywaniu zadań wymagających ich użycia

UCZEŃ Z NIEPOWODZENIAMI SZKOLNYMI

- nauczyciel tworzy w klasie atmosferę sprzyjającą odpowiedzi ustnej w celu uniknięcia upokorzenia ucznia i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa;
- nauczyciel daje uczniowi możliwość odstąpienia od odpowiedzi ustnej i przełożenie terminu odpowiedzi (w przypadku silnego napięcia nerwowego);
- pozostawienie uczniowi dłuższego czasu na do namysłu lub umożliwienie sporządzenia planu wypowiedzi;
- podtrzymywanie motywacji do ukończenia rozpoczętej wypowiedzi;
- pozytywne wzmocnianie i docenianie nawet niewielkich sukcesów ucznia;
- rozmowy z uczniami (rodzicami) na temat postępów dokonywanych przez ucznia.

4. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH

1. formy pracy ucznia, które podlegają ocenie:

- a) praca klasowa pisemna
- b) kartkówka obejmująca treści z ostatnich trzech lekcji
- c) odpowiedź ustna
- d) aktywność ucznia na lekcji i jego zaangażowanie w proces dydaktyczny
- e) prace domowe
- f)wyniki osiągnięte w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

2. Zasady przeprowadzania i oceny prac klasowych

- a) sprawdzian pisemny obejmujący dział materiału musi być zapowiedziany na tydzień przed jego przeprowadzeniem.
- b) uczniowie są zobowiązani do uczestniczenia w sprawdzianie w określonym (ustalonym wspólnie) dniu.
- c) nieobecność na sprawdzianie może być usprawiedliwiona chorobą ucznia, potwierdzoną przez rodziców lub lekarza.
- d) jeśli uczeń był nieobecny na sprawdzianie, a była to nieobecność dłuższa niż trzy dni ma tydzień od dnia pojawienia się w szkole na napisanie sprawdzianu. W przeciwnym wypadku ma obowiązek pisania go na pierwszej lekcji na której się pojawi.
- e) poprawa oceny ze sprawdzianu jest dobrowolna, odbywa się w czasie ustalonym przez nauczyciela i ucznia.
- f) w każdym semestrze przewiduje się co najmniej jeden sprawdzian.
- g) uczeń otrzymuje do wglądu sprawdzone i ocenione prace pisemne które omawiane są na lekcji ze wskazaniem co uczeń robi dobrze i co i jak wymaga poprawy.
- h) Rodzic (opiekun prawny) ma prawo wglądu do sprawdzonej pracy pisemnej.
- i) uczeń, który korzysta na pracy pisemnej z niedozwolonej pomocy otrzymuje ocenę niedostateczną

Ocenianie prac pisemnych.

Poszczególne zadania są przeliczane na punkty. Ogólna ilość punktów uzyskanych za rozwiązanie wszystkich zadań przeliczana jest procentowo na oceny:

- $0\% \leq p < 39\%$ – niedostateczny
- $40\% \leq p < 50\%$ – dopuszczający
- $51\% \leq p < 70\%$ – dostateczny
- $71\% \leq p < 85\%$ – dobry
- $86\% \leq p < 97\%$ – bardzo dobry
- $98\% \leq p < 100\%$ – celujący

gdzie: p- uzyskany procent ogółu punktów

3. Zasady przeprowadzania i oceny kartkówek

- a) kartkówki mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane
- b) zakres ich treści obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji lub pracę domową
- c) kartkówki ocenia się tak jak prace pisemne

4. Zasady oceny odpowiedzi ustnej ucznia

- a) zakres materiału obejmuje treści z trzech ostatnich lekcji lub pracę domową
- b) na ocenę odpowiedzi ustnej składają się: zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów i ich uzasadnianie, stosowanie języka historycznego oraz sposób prezentacji
- c) dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny

5. Zasady oceny aktywności ucznia na lekcji i jego zaangażowania w proces dydaktyczny, prac domowych oraz wyników osiągniętych w konkursach przedmiotowych i olimpiadach

- a) za aktywność na lekcji, prace domowe oraz wyniki osiągnięte w konkursach przedmiotowych i olimpiadach uczeń może zostać oceniony zgodnie z obowiązującą skalą ocen
- b) uczeń, który uzyskał tytuł finalisty lub laureata olimpiady przedmiotowej otrzymuje ocenę celującą z przedmiotu

6. Ustalanie ocen bieżących, klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych

- a) Nauczyciel ustala oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne zgodnie z obowiązującą skalą ocen
- b) Nauczyciel uzasadnia ustnie ustalone oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne. Uzasadnienie powinno zawierać:
 - 1) co uczeń robi dobrze,
 - 2) co i jak wymaga poprawy,
 - 3) jak powinien się uczyć.
- c) oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych)

5. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

- 1) Uczeń ma prawo do uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej
- 2) Uczeń, który chce uzyskać wyższą ocenę składa pisemny wniosek do nauczyciela w terminie 3 dni od podania propozycji oceny rocznej. We wniosku uczeń określa ocenę którą chciałby uzyskać.
- 3) Uczeń musi napisać po 2 prace klasowe sprawdzające materiał z każdego semestru w terminie ustalonym przez nauczyciela
- 4) Uczeń może przystąpić do prac klasowych tylko raz
- 5) Uczeń otrzymuje wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną, jeżeli uzyska z wszystkich prac klasowych przynajmniej tę ocenę

